

O ctižádostech předsedů II

O nevhodnosti termínu „ctižádost“ jsem psal v minulém čísle. Lépe by se hodil výraz „priorita“, kterou zvolili jednotliví předsedové České kardiologické společnosti mezi všemi úkoly svého funkčního období. Ponechal jsem však výraz „ctižádost“, protože jsem ho považoval za atraktivnější.

I třetí předseda ČKS, Jaromír Hradec, považoval podporu mladých kardiologů za svou dominantní povinnost.

Napsal mi: „Po desítky let trvající a nechtěné abstinenci mezinárodní spolupráce a zahraničních cest se mi zdálo velmi důležité umožnit našim mladým kolegům jiný způsob existence. Ti potřebovali co nejvíce dostat se ven, aby navázali kontakty, byli motivováni, poznali, jak chutná vědeckovýzkumná práce. Vedly mě k tomu i zahraniční aktivity, které ihned po revoluci začali ve prospěch českých kardiologů rozvíjet např. manželé Starkovi z Londýna nebo dr. Klíma v Texasu. V důsledku jejich pomoci vycestovala tehdejší střední generace českých kardiologů bez problémů do zahraničí a já jsem si uvědomil, jakou to má pro budoucnost člověka cenu, když má možnost podívat se jinam. A říkal jsem si, když nám pomáhají jiní, proč bychom neměli pomáhat i my našim mladším kolegům. Česká kardiologická společnost postupně bohatla a mohla si to čím dál více dovolit. A v opakovaných diskusích při výborových schůzích o tom, jak nejlépe uložit akumulované finanční prostředky, jsme vždy došli k závěru, že nejlepší investice je do našich mladších kolegů. Zda, a jak se nám to podařilo, to musí samozřejmě posoudit jiní. Postupně jsme, po velkorysé podpoře aktivní účasti na Alpe-Adria kongresech, zavedli podporu postgraduálně-vzdělávacích akcí organizovaných European Society of Cardiology v European Heart House. Jednu takovou vzdělávací akci jsme v roce 2000 spolu s Jiřím Tomalem organizovali v Brně. Téma: Srdeční selhání na prahu nového tisíciletí.

Začali jsme poté vypisovat nejprve zahraniční výzkumná stipendia (granty) České kardiologické společnosti, dále jsme se domluvili s firmou Roche na dalších stipendiích pro střednědobé zahraniční pobyty a získali jsme velký vliv v Nadačním fondu Galena. Díky všem těmto aktivi-

tám se dostalo během mých dvou funkčních období do zahraničí několik desítek mladých lidí“.

Na prof. Hradce mám svou osobní vzpomínku. Během světového kardiologického kongresu v Rio de Janeiro jsme byli pozváni na slavnostní recepci. Vedly se řeči závažné, méně závažné, ba dokonce i nezávažné. Stoly se prohýbaly pod množstvím jídla a pití, které tam zůstalo i po skončení akce, tak slavnostní to byla recepce. Odcházeli jsme spolu domů a Mirek řekl: „Takové plýtvání, když na světě lidé umírají hladu“. Nikdy před tím, ani potom, o tom nemluvil. Ani to nepatřilo k jeho standardním veřejným vyjádřením. Proto si myslím, že to byla jeho priorita, která byla obrazem jeho duše. Snad proto ji také nikdy nezveřejnil.

Čtvrtým předsedou v pořadí, nikoli významem, byl prof. MUDr. Michael Aschermann. I on vidí potřebu vzdělání „evropského kardiologa“, ale přimlouvá se za zachování národních specifik daných tradicí. Neuvádí však už nezbytnost plošně organizovaných zájezdů a výjezdů mladých kardiologů do zahraničí, nikoli proto, že by neviděl nutnost zahraniční praxe, nýbrž proto, že stav nouze z dlouholeté absence zahraničních kontaktů, který nastal po listopadu 1989, byl přece jen částečně vyřešen a pro mladého odborně vzdělaného a jazykově dobře vybaveného mladého kardiologa přestalo být problémem pobýt či pracovat v zahraničí.

Michael vidí svou prioritu v kvalitním českém kardiologovi, ambulantním i nemocničním, s dobrým zázámkem všeobecné interny. Obává se úzce zaměre-

ných odborníků v nějakém úzkém oboru kardiologie, například intervenční kardiolog, který neumí širší, každodenní kardiologii.

Za velmi důležitou považuje účast české kardiologie v evropských strukturách European Society of Cardiology, doposud se to podařilo výboru ČKS v osobnostech prof. Jaromíra Hradce a prof. Petra Widimského; důležité jsou však i další mezinárodní úspěchy ČKS, například účast v Hot Lines.

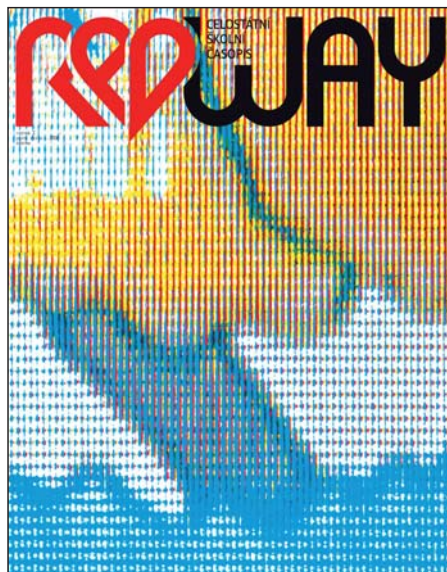
Přesto si myslím, že svou hlavní ctižádost vidí Michael Aschermann v lepším propojení dětské a dospělé kardiologie. Rád by posunul prevenci kardiovaskulárního onemocnění – aterosklerózy – do dětského věku, a to

plošně na celou republiku. V tomto směru považuje za nutné podpořit dětské kardiology, propojit jejich aktivity s rodinou i se školou a pro závažnost tohoto tématu zapojit do celé akce i politiky. Michael přiznává, že systematicky na tom projektu pracuje a skromně dodává, že snad i úspěšně.

Myslím si, že jeho záměr je více než hodnotný a i více než potřebný. Jeho úsilí jsem mohl pozorovat v přednáškách o včasné prevenci (např. v Poděbradech), v jeho vystoupení v televizním Dobrém ránu, které bylo věnováno školním dětem. Těch dalších aktivit bylo hodně, mnohé mi unikly, protože Michael má energie na rozdávání. Podává si tak symbolicky ruce s prof. Zdeňkem Fejfarem, který již v roce 1975 upozornil na nutnost časné prevence ischemické choroby srdeční, ale především s prof. Milanem Šamánkem, který v roce 1994 přišel s myšlenkou, že rizikové faktory této nemoci je třeba odhalit již v době, kdy potenciální pacienti spadají do péče dětských kardiologů.

V letošním roce se objevil barevný, hravý a především celostátní školní časopis „Redway“. V editoriale čtete: „Čau holky, čau kluci, představuji vám časopis Redway, který byste po celý příští rok měli jednou za měsíc dostávat přímo do lavic. Pokud tedy budete chtít, pokud vás bude bavit. A abyste hned od začátku věděli, na čem jste, řeknu vám to rovnou: vznikl proto, že příliš mnoho z vás kouří, jí málo ovoce a zeleniny a místo sportování vysedává u kompu. Doktoři se obávají, že jestli to tak půjde dál, budete si už za pár let volat záchranku k prvnímu infarktu. Já vím, mluvit o zdravém životním stylu s někým, komu je dvanáct nebo třináct a zatím ho nic nebolí, je většinou marná snaha. Vždyť co je zajímavější

– dušená mrkev, nebo mejdan? Jasně, že „zdravé“ se dost často jeví jako nudné. Jenže nezdravé (zato zábavné) se zase na člověku stoprocentně podepíše. Co dělat? Redway není časopis, který vám bude radit, jak se máte rozhodovat. Může vám pouze nabídnout různé možnosti, jak na to vyzrát. Jak se ve zdraví dočkat dospělosti a přitom nepřijít ani o jeden důležitý zážitek. Držím palce, snad se vám to povede.“

Nenechme se mýlit, že pod úvodníkem je podpis šéfredaktorky měsíčníku, Martiny Overstreet. Jako jeden z projektových manažerů je uveden prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc, FESC; vydavatelem časopisu je Česká kardiologická společnost.

Tato stránka je věnována ctížádostem předsedů. Přesto se mi přičí napsat, že tato ctížádost jednoho předsedy došla cíle. Spíš si myslím, že jeden sen se naplnil.

LITERATURA

1. Fejfar Z. Prevention against ischaemic heart disease: a critical review. In: Modern Trends in Cardiology. Ed. Oliver MF. London and Boston: Butterworths, 1975:465–99.
2. Šamánek M., Urbanová Z. Prevence aterosklerózy v dětském věku. Praha: Galén, 2003.
3. Ošťádal B. Zamyšlení nad jednou pěknou tradicí. Cor Vasa 2008;50:K 61.

Pokračování příště.

Dmitry Čerba'k